METSÄTALOUS

Pohjois-Suomessa korjataan talvikohteita, Etelä-Suomessa kelirikkoleimikoita. **HANKINTAJOHTAJA HEIKKI KARHUNEN, METSÄ GROUP**

Plussakeli tyrehdyttää hakkuut ja puukuljetukset

Lauha alkutalvi on pehmentänyt metsätiet ja maaston Etelä- ja Keski-Suomessa. Metsähaketta ei ole kulunut tavalliseen tahtiin.

Pitkään jatkunut lauha sää haittaa puunkorjuuta ja -kuljetusta Suomen eteläpuoliskolla.

Koneet kiertävät hupenevia kelirikkoleimikoita. Valmiiksi hakattua puuta on runsaasti motissa tienvarsivarastoissa, koska metsätiet ovat pehmenneet sateissa.

”Varsinkin kuljetukset sivuteillä ovat ongelmallisia. Jos tällainen sää jatkuu, hakattavakin loppuu”, sanoo metsänhoitoyhdistys Pirkanmaan vt. toiminnanjohtaja **Tapio Viinikka**.

Työmaat loppuvat

Yhdistyksen oma korjuupalvelu hakkasi viime viikolla viimeisiä sulan maan korjuuseen sopivia leimikoita. Joitakin kohteita yhdistyksellä on varattuna kevätkelirikon ajalle, mutta ne aiotaan säästää sitä varten.

Monille puunkorjuuyrityksille työmaita ei ole tarpeeksi. Esimerkiksi hämeenlinnalainen Metsäkonepalvelu Oy kertoi lomautuksista Hämeen Sanomissa viime viikolla.

Viinikan mukaan metsänhoitoyhdistys Pirkanmaa on pysynyt joulukuussa tavoitteissaan. Hakkuita oli hyvinkin paljon, ja kuljetukset sahoille ja tehtaille olivat myös ennätysluokkaa. Tammikuukin on mahdollista vielä pelastaa. Puuta on tienvarressa odottamassa kuljetusta, mutta kuljetus edellyttää pikaista pakastumista.

Lumettomasta talvesta on myös hyötyä metsätaloudelle. Raivaussahasesonki jatkuu.

”Metsänhoitotöihin kelit ovat mitä parhaat, kun maa on lumesta vapaa.”

Teollisuus varautunut

Metsä Groupin tehtaiden puun saantiin lauha sää ei toistaiseksi ole vaikuttanut, kertoo hankintajohtaja **Heikki Karhunen**.

”Pohjois-Suomessa korjataan talvikohteita, Etelä-Suomessa kelirikkoleimikoita. Ensisijaisesti lämmin sää näkyy kuljetuksissa.”

Ensimmäisenä kuljetushankaluuksista kärsivät hiomot, koska hiomokuusen pitää olla tuoretta. Jos lauha sää vielä jatkuisi viikkotolkulla, alkaisi olojen heikkeneminen näkyä hiomojen lisäksi muillakin tehtailla.

Todennäköisesti ongelmat eivät kärjisty. Ilmatieteen laitos ennustaa sään kääntyvän pakkaseksi koko maassa perjantaista alkaen.

Talvihakkuiden kausi on silti jäämässä eteläisessä Suomessa lyhyeksi. Tälle talvelle suunniteltuja harvennusleimikoita siirtyy seuraavan talven hakkuisiin. Kuluvan talven korjuuseen Metsä Group ei enää juuri osta harvennusleimikoita, mutta päätehakkuut kelpaavat vielä.

Haketilauksia lykätty

Lauhassa säässä metsähaketta ei kulu samassa mitassa kuin pakkastalvena. Erityistä päänvaivaa tilanne aiheuttaa alueilla, joilla hakkeen käyttö on vähentynyt muutenkin kivihiilen suosimisen vuoksi.

”On oikeasti hankala tilanne, kun talven puuttuminen tuli tähän päälle. Hakkeelle ei ole kysyntää. Määriä tiputellaan yksipuolisesti”, murehtii hakeyritys Kontio Forestin toimitusjohtaja Tapio Kontio Kalajoelta.

”Piti ruveta toimittamaan tavaraa jo syksyllä ja sitten joulun jälkeen, mutta viikko kerrallaan on lykätty uudelle vuodelle. Maanantaina tuli tieto, että loppiaisen jälkeen.”

Kontio Forest toimittaa tavallisesti haketta kolmelle vastaanottajalle, tällä hetkellä vain yhdelle.

Yhtiö tuottaa haketta kahdella hakkurilla ja yhdellä murskaimella. Molemmat hakkurit ovat seisseet kaksi viikkoa. Kuljetettavaa riittää kahdelle hakeautolle kuudesta. Kontio on joutunut lomauttamaan ja irtisanomaan palkollisiaan ensi kertaa perheyrityksen 15-vuotisen historian aikana.

Hakkeen tuotannossa koneyritys kantaa riskin kysynnän vaihtelusta.

”Varallaolokorvausta on yritetty esittää, mutta kilpailu on niin kovaa, että siinä ei ole onnistuttu. Tällaisessa tilanteessa jää luu kouraan.”

Kontio toivoo valtakunnan päättäjiltä nopeaa apua. Tuki hakesähkön tuotannolle käynnistäisi ketjun saman tien. Jos tilanne jatkuu nykyisellään, riippuu pankista, kuinka kauan yritykset kestävät.

”Kassa on täysin kuiva. Rahat on niin sanotusti loppu.”

HENRIK SCHÄFER

AKI PAAVOLA

”Viime vuosi oli jo hankala, kun yhtiöiltä loppuivat raaka-aineet kesken. Nyt hakkeelle ei ole tarvetta”, murehtii hakeyrittäjä Tapio Kontio.

Kotimaista energiaa kulunut vähän

Kotimaiset polttoaineet ovat olleet vähällä käytöllä monesta syystä, selittää EPV Energian hankintapäällikkö **Timo Orava**. Yhtiö omistaa puoliksi Vaskiluodon Voiman, joka omistaa haketta, turvetta ja kivihiiltä käyttävät Seinäjoen ja Vaasan voimalaitokset.

Sähköntuotannossa kivihiili on syrjäyttänyt puuta siitä lähtien, kun hakesähkön syöttötariffia alennettiin viime vuonna.

Lauha sää vähentää sähkön tarvetta lämmityksessä. Moni teollisuuslaitos seisoi joulukuun pitkinä arkipyhinä. Lisäksi sähkön tuonti on ollut kotimaista tuotantoa edullisempaa Norjan ja Ruotsin runsaiden vesivarantojen ansiosta.

Silti Vaasan voimalaitoksessa 20 prosenttia kivihiilestä korvataan hakkeella. Sitä palaa nyt noin 30 autokuormaa päivässä. Teknisesti puulla voisi kattaa noin kolmasosan laitoksen polttoaineen tarpeesta.

”Haluamme olla pitkäjänteinen kumppani puutoimittajille. Jos näin ei olisi, laitoksella ei ajettaisi välttämättä haketta ollenkaan koko talvena.”

Kaukolämmön kysyntä ei vaikuta merkittävästi polttoaineiden kulutukseen suurissa voimalaitoksissa. Lämmöntuotantoa voidaan lisätä sähköntuotannon rinnalla ilman, että polttoaineiden kulutus juurikaan nousee.

Orava odottaa, että sähkön kulutus ja hinta palautuvat tavalliselle tasolle loppiaisen jälkeen.

”Toivomme, että kelit kääntyisivät Siperian suunnalta tänne päin.”

Energiayhtiö tarvitsee pakkasta paitsi kysynnän vuoksi myös kuljetusten turvaamiseksi. Turvekentille ja puuvarastoille on päästävä yhdistelmäajoneuvoilla.

HENRIK SCHÄFER

Kontio Forest tuotti haketta Kannuksen Niskakoskella viime perjantaina. Yhtiön tuotanto- ja kuljetuskalusto ovat olleet vajaakäytöllä syksystä lähtien.

Tiet reikiintyvät lauhassa säässä

Lauha sää on koetellut Etelä-Suomen tieverkkoa. Märkyys on lisännyt sekä päällystettyjen teiden että sorateiden reikiintymistä.

”Esimerkiksi Keski-Suomessa pintakelirikko vaivaa koko maakunnan sorateitä”, kertoo kunnossapitovastaava **Martti Halmela** paikallisesta elykeskuksesta.

Urakoitsijat on hälytetty sorateiden hoitoon, ja kelirikkomurskeita ollaan viemässä pahimpiin paikkoihin. Sorateille voidaan joutua asettamaan painorajoituksia, mikäli teiden kunto heikkenee edelleen.

Halmelan mukaan painorajoituksia ei otettu käyttöön ennen joulua.

Raskaiden kuljetusten on silti syytä välttää sorateitä pintakelirikon aikana.

Myös päällystettyjen teiden reikiä pyritään paikkamaan mahdollisimman pian. Teille muodostuvien reikien sijaintia ei pystytä ennustamaan.

MT

METSÄSTÄ LYHYESTI

Pudasjärvelle valtava hirsikoulu

Pudasjärvelle rakennetaan maailman suurin hirsikoulu.

Sisäilmaongelmista kärsinyt kaupunki päätti, että vanhojen koulujen peruskorjausten sijaan rakennetaan uusi koulukeskus.

Vajaan 10 000 neliömetrin kokoisen puukampuksen rakentavat ja sitä ylläpitävät Lemminkäinen ja Kontiotuote.

Kaupunki arvioi, että 800 oppilaalle rakennettava koulu maksaa reilut 20 miljoonaa euroa.

Mikäli asemakaava vahvistetaan, uusi hirsikoulu valmistuu kesällä 2016.

Espanjassa töitä puunistuttajille

Vienninedistämisjärjestö Finpro kannustaa suomalaisia metsäalan yrityksiä lähtemään Espanjaan. Siellä saattaa olla liiketoimintamahdollisuuksia.

Espanja on päättänyt istuttaa kymmenen miljoonaa uutta puuta seuraavan kolmen vuoden aikana. Istutukset kattavat 10 000 hehtaaria eri puolilla maata.

Espanjan maapinta-alasta vajaa kolmannes on metsää. Suurin osa metsäalasta ei ole talouskäytössä ja Espanja tuo puutavaraa teollisuutensa tarpeisiin.

Metsäpalot tuhoavat vuosittain noin 120 000 hehtaaria metsää.

Södra investoi ja lisää puunkäyttöä

Ruotsalainen metsäjätti Södra aikoo lisätä puun käyttöä, uutisoi sanomalehti Land verkkosivuillaan.

Seuraavan seitsemän vuoden aikana yhtiö investoi sellutehtaisiinsa ja lisää tuotantoa.

”Markkinat kasvavat 3–5 prosenttia. Me vastaamme kysyntään voimakkaasti”, viestintäjohtaja **Magnus Berg** kommentoi lehdelle.

Yhtiö aikoo myös investoida Aasiaan. Se ei kuitenkaan vielä kerro asiasta tarkemmin.

Koli tutkii kävijöitään

Metsähallitus kehottaa Kolin kansallispuiston kävijöitä vastaamaan lomakekyselyyn tammi–syyskuussa. Kyselytutkimuksella halutaan selvittää alueen kävijärakennetta, puiston käytön alueellista jakautumista ja kävijöiden rahankäytön paikallistaloudellisia vaikutuksia.

Vuonna 2012 Kolin kansallispuiston kävijöiden rahallinen vaikutus oli 5,2 miljoonaa euroa ja työllisyysvaikutus 69 henkilötyövuotta.

Kantohinnat yksityismetsissä 2008–2013

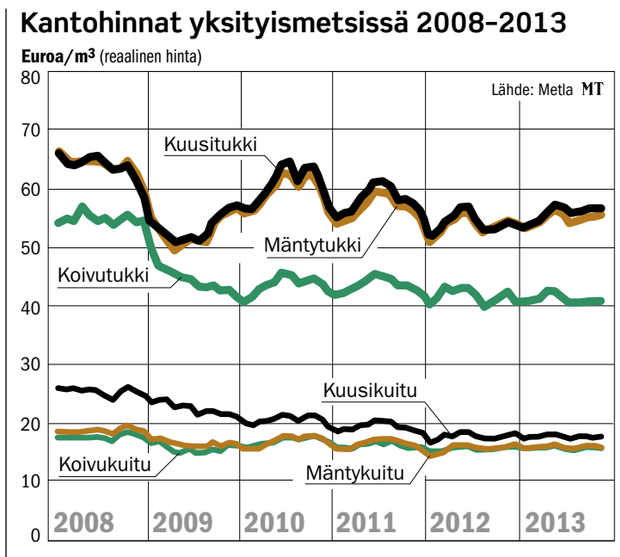

Metla kertoo puun hinnat nyt maksutta

Metsäntutkimuslaitos Metlan metsätilastot muuttuivat vuoden alussa maksuttomiksi. Ne julkaistaan sähköisinä Metinfo Tilastopalvelussa.

Palvelun suosituin osa on puukauppatilastot, joiden avulla puun hintakehitystä voidaan seurata viikoittain.

Kuukausittain julkaistaan tilastoja myös hakkuista sekä puun ja metsäteollisuustuotteiden ulkomaankaupasta. Vuosittain ilmestyy metsien hoitoa, metsätalouden kannattavuutta ja puun käyttöä koskevat tilastot.

Aikaisemmin osa tilastoista, kuten puun hintatiedot, ovat olleet maksullisia.

”Haluamme harjoittaa avointa tilastopolitiikkaa”, tutkija **Aarre Peltola** kommentoi laitoksen päätöstä tarjota tiedot ilmaiseksi.

Puukauppatilastoja on aiemmin tilannut maksullisena palveluna toistasataa henkilöä, yritystä tai organisaatioita.

”Kun maksu poistui, yksityishenkilöiden on helpompaa saada metsätietoa. Luulen, että metsänomistajat ovat päätökseen tyytyväisiä”, Peltola toteaa.

Metinfossa olevien tietokantojen lisäksi Metla julkaisee tilastoja tiedotteissaan ja Metsätilastollisessa vuosikirjassa. Myös vuosikirjan voi ladata omalle koneelle ilmaiseksi.

Markkinahakkuut kunnittain on edelleen maksullinen palvelu.

SUVI NIEMI

Sellun ja paperin hinnat vuoden ajalta

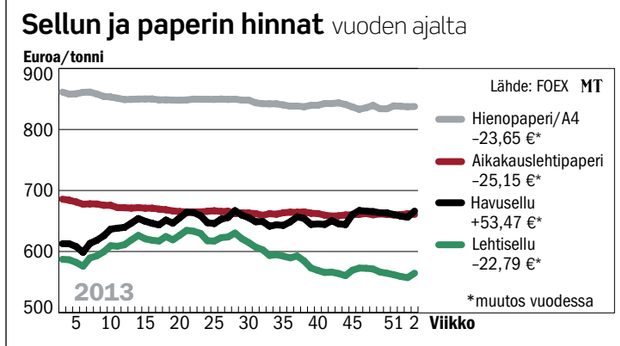

Papereiden hinnat laskussa, sellu nousee

Kuluneen vuoden aikana sanomalehtipaperin hinnasta on nipistetty 25 euroa. Tonnin saa nyt 473 eurolla.

Samassa ajassa aikakauslehtipaperin hinta on pudonnut 30 euroa. Pakkauskartonginkin hinnasta on kadonnut seitsemän euroa.

Sellu- ja paperimarkkinoita seuraava Foex näkee alkaneessa vuodessa kuitenkin valoa.

Yhdysvalloissa teollisuustuotanto kasvaa nyt nopeammin kuin kahteen viime vuoteen. Euroopassa on vielä suuria maakohtaisia eroja, mutta yleiskuva on kirkastumassa.

Eurooppalaisen havusellun hinta on noussut pitkin vuotta. Monet tehtaat ilmoittivat jälleen hinnankorotuksista tämän vuoden alussa.

Lehtisellun hinta sen sijaan on sukeltanut viime vuoden loppupuoliskolla. Vientinäkymät näyttävät hyviltä, mutta tehtaiden omat varastot alkavat olla täysiä ja kapasiteettia ollaan nostamassa.

Sellun vienti Kiinaan vetää edelleen. Pehmopaperin ja pakkauskartongin tuotanto kasvaa, mikä lisää havusellun kysyntää.

SUVI NIEMI

Corbehemin tehdas edelleen myymättä

Stora Enson Corbehemin-paperitehdas Pohjois-Ranskassa on koonnut työntekijänsä yt-neuvottelujen kaltaisiin neuvotteluihin. Yhtiö on yrittänyt myydä tehdasta jo 14 kuukautta.

Ranskalainen Le monde -lehti kertoi maanantaina, että tehdas suljetaan.

Stora Enson johtajan **Lauri Peltolan** mukaan se ei pidä paikkaansa.

”Tehtaan johto on kutsunut työntekijät koolle neuvotteluja varten. Konsultaatioprosessi vastaa Suomen käytännön mukaisia yt-neuvotteluita”, hän kommentoi MT:lle.

Corbehem tuottaa vuodessa 330 000 tonnia kevyesti päällystettyä aikakauslehtipaperia. Työntekijöitä on 354.

”Aikakauslehtipaperin kysyntä on huono. Varteenotettavat ostajakandidaatit eivät ole ostaneet Corbehemin tehdasta”, Peltola kertoo. Enempää hän ei suostu ennakoimaan tehtaan kohtaloa.

Peltola epäilee, että Le Monden räväkkä uutinen on saanut alkunsa, kun tehtaan paperikone seisoi telan korjauksen vuoksi.

SUVI NIEMI

Taaleritehtaalle lisää metsää UPM:ltä

Taaleritehdas on ostanut UPM:ltä 4 500 hehtaaria metsää. Kiinteistöt sijaitsevat Joensuussa, Lieksassa, Kontiolahdella, Juuassa, Vieremällä ja Sotkamossa.

Metsäkaupan lisäksi osapuolet ovat tehneet pitkäaikaisen puukauppa- ja metsänhoitosopimuksen, joka takaa puulle vakaan menekin. Kauppahintaa osapuolet eivät kerro.

Taaleritehtaan UPM:ltä ostamien metsätilojen pinta-ala on yhtensä 13 000 hehtaaria.

Taaleritehtaan Metsä-rahastossa on noin sata yksityisistä suomalaisista sijoittajaa sekä institutionaalisia sijoittajia ja yhteisöjä.

”Taaleritehdas on hyvä esimerkki siitä, että metsänomistajaksi ja osalliseksi metsän tuotosta pääsee myös ilman, että itse omistaa metsää”, sanoo UPM:n metsäpalvelu- ja maankäyttöjohtaja **Sauli Brander**.

MT